

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

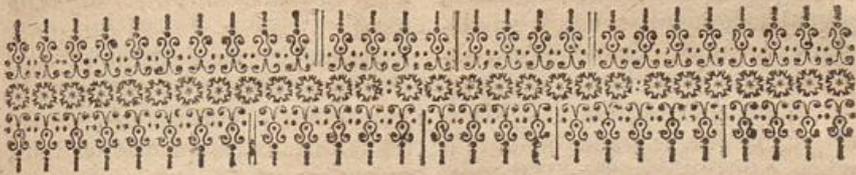
In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Absolutio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

PRAXIS EPISCOPALIS

REVERENDISSIMI
D. THOMAE ZEROLAE
BENEVENTANI EPISCOPI
MINORENSIS

PARS SECUNDA.

ABSOLUTIO.

AN Confessarii tam saeculares, quam regulares, possint absolvere à casibus Episcopalibus, vigore diplomatum concessorum alicui loco, Religioni vel Universitati?

Ad hoc respondendum primò videtur negativè, determinatum enim est per responsionem factam à Sac. Cong. Card. Cardinali de Aretio, Archiepiscopo Neapolitano, prout in *Catech. Prax. Episc. Pars II.*

Neapolit. fol. 287: & multis Episcopis, nec valet dicere, quòd istæ responsiones sunt determinationes Cardinaliù, & non Summi Pontificis, & sic non omnino, quia instar est, ac si essent Summi Pontificis, ut habetur in declar. Sac. Congreg. num. 272. in hæc verba: Eadem ratio habenda est de his quæ scribuntur à Cardinalibus Sac. Cong. Conc. Trid. nomine ipsius Congregationis, ac si à Papa scripta essent. & in Conc. Mediol. Provinciali, 3. de Sacram. Pœnit. §. ne Confessarij, & Conc. Provinc. §. §. ne facultatem,

A

tem,

tem, ubi habetur esse ipso jure cassata, revocata, & annullata omnia privilegia, exemptiones, immunitates, facultates, dispensationes, conservatoria, indulta confessionalia, Maremagnum, & alia gratia, in his omnibus, & singulis, quibus illa statutis, & decretis sac. Conc. Trid. contrariantur. Bulla Pii IV. sub datum Romæ XV. Kalendas Martii 1565. Sed ista privilegia Maremagnum, & alia hujusmodi, prout supra, adversantur dicto Concilio, *sess. 14. cap. 7.* ergo, &c. & ut hoc particulariter sciatur, dicam sigillatim, pro majori notitia Praxis, nec Rosarii, Cruciatæ, Conceptionis, Corrigiatorum, vel alterius hujusmodi indulgentiis, nec privilegiis concessis antè vel post Concilium, ita in dicto Conc. 5. Mediol. ex determinatione Summi Pontificis.

Respondendum secundò videtur, quòd possunt, quando in privilegiis, gratiis, & Jubilæis essent hæc verba, vel æquipollentia, & similia, ut possint Confessarii approbati ab Ordinariis absolvere à casibus, & censuris, etiam Sedi Apostolicæ reservatis, vel toties quoties, vel semel in vita, & semel in morte, vide Navar. in nova impressione Manualis facta Venetiis anno 1590. cap. vigesimo-septimo, nu. 266. ubi disputat hoc ex professo contra quendam qui tenet oppositum, & exemplificat in facto super gratiis & privilegiis concessis Archiconfraternitati Sanctissimæ Trinitatis de Urbe,

idem confirmat in con. 30. de pen. & remiss.

Respondetur tertio decisivè, quòd de hac re consulti Romæ multos Illustrissimos, doctissimos, & piissimos Cardinales, qui dixerunt mihi, quòd primum dictum verificatur in privilegiis & facultatibus concessis ante Concilium Tridentinum; secundum verò dictum est unum, in gratiis & privilegiis concessis post Concilium Tridentinum, vel post illud, per Sedem Apostolicam confirmatis, vide in *practica mea penitentiali, c. 24. questione nona.* ampliatur hoc, quòd non solum potest quis absolvi virtute diplomatum, prout supra, à casibus Episcopo reservatis, sed etiam à censuris ecclesiasticis, modò id fiat in sacramentali confessione, Nav. *conf. 48. n. 11. ver. ad quartam, de sent. excom.* & exemplificat in privilegiis confraternitatis nominis Jesu.

Verùm his non obstantibus, contrarium determinavit sacra Congregatio de mente summi Romani Pontificis: pro cujus certitudine volui inferre hæc verba ipsius sacre Congregationis, quæ sunt ista, videlicet:

Sacra Congregatio sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, negotiis, & consultationibus Episcoporum, & regularium preposita, justis, & gravibus causis id exigentibus, ac de sanctissimo Domini Clementis VIII. speciali mandato, viva vocis oraculo desuper habito: Sacerdotibus omnibus, tam secularibus, quam regularibus, per universam Italiam, extra urbem degentibus, ad confessiones audi-

audiendas probatis, quorumvis ordinum, etiam mendicantium, militarium, ac congregationum, etiam Societatis Iesu, & generaliter quarumcunque aliarum, quovis nomine nuncupentur, jubet, & precipit, ne quis eorum, sub pretextu privilegiorum, indulgentiarum, ac facultatum, generaliter, vel specificè scripto, aut viva vocis oraculo, vel per communicationem à Sede Apostolica, vel ejus auctoritate eorum ordinibus, congregationibus, collegiis, vel Societatibus, aut Archiconfraternitatibus secularium, aut singularibus personis, seu alias quomodocunque, sub quibusvis tenoribus, formis & clausulis, etiam derogatoriis derogationis, ad cujusvis etiam Imperatoris, Regum, aut aliorum Principum instantiam concessarum, seu confirmatarum alicui cujusvis status, gradus, & conditionis, aut dignitatis, tam ecclesiasticis, quam secularibus Regie, vel Imperialis, ab ullo ex casibus clarè, vel dubiè in Bulla in die Cœna Domini legè solita, contentis, vel aliis quomodocunque Sedi Apostolica reservatis, aut in futurum per Sanctitatem suam, ejusve successores pro tempore in eadem Bulla, vel aliis reservandis, nec etiam à casibus, quos Ordinarij locorum hætenus reservarunt, vel in posterum sibi reservabunt, nullo casu etiam necessitatis, vel impedimenti, nisi in mortis articulo, seu cum nova & speciali Sanctitatis suæ, aut successorum suorum, vel Ordinariorum, quoad casus ab ipsis tantum reservatos, respectivè impetrata, in scriptis licentia Ordinarij locorum exhibenda, absolutionis beneficium de cetero impendere audeant,

vel presumant: sed quum opus fuerit pœnitentes ad superiores, legitimosque judices accedere consultant, sub pœna contrasacientibus, tam regularibus, quam secularibus, excommunicationis, privationis officiorum, & dignitatum, aut beneficiorum inhabilitatis, iterum ad audiendas confessiones, & ad quacunque officia, prelaturas, beneficia in posterum obtinenda, ipso facto, absque ulla declaratione incurrenda, super quibus à nemine, nisi à Romano Pontifice, habitatio, & dispensatio, aut absolutio, præterquam in mortis articulo possit impetiri. Sanctitas enim sua, quatenus opus sit facultates & concessiones ipsas, in hac parte, uti cassas & irritas habere de cetero voluit, & vult, non obstantibus quibuscunque. Præterea noverint pœnitentes, absolutionem, si quam obtinebunt contra hujusmodi prohibitionem, esse nullam, nulliusque roboris, & momenti, & ne locorum Ordinarij, quibus jus hoc reservandorum casuum competit, plurium, quam opus sit, reservatione subditis, aut confessariis in animarum salute procuranda cooperatoribus sint onerosi, momentur omnes, ut paucos, eosque tantum, quos ad Christianam disciplinam restituendum, animarumque sibi creditarum salutem pro cujusvis diocesis statu & qualitate necessaria reservandos esse judicaverint, reservent. In quorum fidem.

Datum Roma die nono mensis Januarij 1601. Alexander Cardinalis Florentinus, Hieronymus Augustinus Secretarius: Roma superiorum permissione.

Secundò quæritur, an ægrotus, qui fecit vocare Confessarium, quia vult confiteri, & postea antequam Confessarius veniat, ægrotus ipse perdat loquelam, discursum rationis, delirer, adeo, quòd non potest neque nutu, neque verbis, vel huiusmodi confiteri peccata sua, an iste valeat absolvi à suis peccatis à dicto Confessario?

Respondetur primò, quòd multi Doctores antiqui, & recentiores dicunt non posse, nec debere absolvi, & assignant rationes, quas videas in Nav. cap. 26, nu. 28. & c. 27. nu. 269. notab. 2. & Sor. 4 d. 18. q. 2. ar. 6. & 5.

Dico secundò, quòd multi recentiores dicunt, quòd licet rationes illæ sint fati probabiles in theorica, tamen posse, & debere absolvi in practica. ratio est, quia confessio pro illo casu est valida, aliàs iste ægrotans est destitutus omni auxilio divino in illo instanti, quòd non est credendum; nec sufficit dicere, quòd poterit habere contritionem, quia hoc est difficile, & quòd poterit communicare, & sic mediâ communione fieri de attrito contritus, quia posset stare, quòd ille non posset communicare aliquod ob impedimentum. præterea quia nulli debet dari communio, quia est conscius alicujus peccati mortalis, absque prævia confessione, Conc. Trid. sess. 13. capitulo ultimo; & hoc tenent communiter omnes recentiores, & sic ego practicarem, & hoc vide in Praxi mea Pœnitentiæ, cap. decimo-tertio, quæst. secunda, vide capitulo 11 qui, 26. qu. 6. & D. Ant. 3. p. tit. decimo, capit. 2. ubi dicit, imò si presby-

ter pœnitentiam abnegaverit morientibus, reus erit animarum, cap. si presbyter, loc. cit.

Dico tertio, si quis in tali casu constitutus non procuraret Confessarium, petendo confessionem, sed alii pro parte illius vocarent confessarium, quòd tunc non posset, nec deberet absolvi. ratio est, quia in primo casu quando ille petiit, ostendit saltem signa contritionis, cupiens confiteri, in secundo casu verò non, vide Angel. cap. confessio, quarto, §. octavo. Astens. lib. quinto, titulo decimo sexto. Canus, relectione de pœnitent. Candelabrum aureum tract. de absolut. numero 71. imò hoc apertissimè tenet Hostiens. in sum. titulo de pœnitent. & remissio. §. confitendum, numero quadragesimo, juxta finem, & nota hunc casum, pro practica quotidiana, quia sæpè potest contingere illis, qui repentino morbo arripiuntur, & sunt prope mortem, sic qui tota vita sua fuit in peccatis, si non petit, non solvitur, vide in praxi mea, loc. cit.

Tertio quæritur, utrum Sacerdos vocatus ad audiendam confessionem alicujus ægroti, qui propter aliquam legitimam causam dimidiavit confessionem, & postea infirmus ille morbo correptus non potest perficere illam confessionem, si vocatur secundò ille Sacerdos possit absolvi illum ægrotum? Respondetur, quòd sic, etiamsi non possit audire peccatum aliquod, vel signo, vel nutu, vel verbis, etiamsi probabiliter sciret præfatum ægrotum post confessionem illam dimidiatam pertrasse

patrafse aliquod peccatum mortale, modò appareant signa contritionis, ut quia petit confessionem, procuravit confessarium, & apparet benè dispositus, factus verò si in secunda vice apparet indispositus, vel sine aliquo signo contritionis, quia modò non esset solvendus, ratio est, quia in primo casu ad est materia, in secundo verò non hoc etiam tenent quidam Recentiores & benè.

Quartò quæritur, quomodo se posset habere Sacerdos, quando non potest audire totam confessionem pœnitentis, putà in bello, vel naufragio, in peste, ubi moriuntur multi simul?

Respondetur, quòd posset audire aliquod peccatum alicujus, & eum absolvere, & aliquid alterius, & sic de singulis audito uno peccato unius, vel singulorum aliquo, & ita absolvat, cum non vacet audire integras singulorum confessiones, & ita dicunt practicum fuisse in bello Granatensi in Hispania, licet Navar. in consilio 13. de pœn. & remiss. videatur tenere oppositum, tamen magister meus, & multi dicunt, quòd communis est in contrarium, & dixi in dicta practica mea pœnitentiali, loc. cit.

Quintò quæritur, si quis habens decem censuras ecclesiasticas, vel totidem irregularitates, facit se absolvere, vel dispensare ab octo, vel novem solum, & postea recordatur fuisse decem, an teneatur adire superiorem pro absolutione, vel dispensatione reliquarum duarum?

Respondetur primò, quòd si solum

se fecit absolvere ab illis octo, vel novem signanter, tenetur adire superiorem pro absolutione, vel dispensatione reliquarum.

Dico secundò, si se fecit absolvere ab illis octo, vel novem signanter, & ab aliis quibuscunque, quas fortè haberet, vel dubitaret, ad cautelam, quòd tunc non tenetur, nec adire superiorem, neque procurare aliam absolutionem, ratio est, quia in illa generali absolutione comprehenduntur reliqua, gloss. in Clementina secunda, in verbo expressa, de prabend. Gomez questione secunda, de trien. possessio. Glossa in Clementina secunda, ver. quodcunque, de vita & honest. cler. cum alijs vulgatis, vide pro materia peculiari hac, Sylvest. ver. confessio primo, §. quarto, Angelum capitulo confessio primo, numero decimo-quarto, Navar. locis citatis, Covarr. practicar. question. capitulo vigesimo-quinto, num. 3. concl. 3.

Sextò quæritur, si quis confiteretur alicui potenti absolvere à casibus reservatis, & censuris, & dispensatur super irregularitatibus, & dum confitetur, non est memor alicujus casus reservati, vel censuræ, vel irregularitatis, tamen ad cautelam se fecit absolvere ab his, vel dispensare, si postea recorderetur se habere aliquam illarum, teneatur procurare absolutionem, vel dispensationem ab ea? Respondetur, quòd non, quia per primam absolutionem, vel dispensationem ille est verè absolutus, vel dispensatus, alioquin cautela illa, qua usus fuit faciendo se absolvere, vel dispensare ad cautelam,

nihil operaretur, & verba debent aliquid operari, & maximè quando ponuntur pro forma, & si quis scrupulizaret, iufficeret ei petere absolutionem à quocunque Confessario approbato ab Ordinario, quia peccata illa jam sunt facta absolubilia, per illam absolutionem ad cautelam, Navar. *locis citatis*, in capitulo primo, in principio, numero trigésimo secundo, de penit. dist. sexta, ubi dicit, quòd si quis obliviscitur peccatum aliquod reservatum, etiam annexum cum censura, tempore quo Confessarius habebat potestatem absolventi, evadit peccatum simplex, postea quando recordabitur, Nav. *loc. cit. num. 70.*

Septimò quæritur, si quis in Jubilæo confessus est peccata reservata, & communicavit etiam postea transacta hebdomada Jubilæi, recordatur alicujus peccati reservati, possit absolvi virtute Jubilæi?

Respondetur, quòd sic, ratio est, quia prima confessio facta est virtute Jubilæi, & ista secunda confessio nihil aliud est, quàm perfectio, & conservatio primæ confessionis, & casus ille reservatus evadit peccatum simplex. Angelus *capitulo confessio, decimo*. Sed Navar. in cap. consideret, §. cautus, num. trigésimo, dicit hoc valere, quando in prima absolutione implicite, & universaliter fuit facta absolutio, ex Palud. nu. 4, §. dist. 18. colum. penult. vel Confessarius habuerit intentionem absolventi ab omnibus necessariis, Nav. *locis citatis, versi. ex quo insertur, & in consilio 10. de privileg.*

Octavò quæritur, quid agendum est, quando pœnitens esset hæreticus?

Respondetur primò, quòd si hæreticus esset occulta, & ipse verè vellet respiscere, videtur quòd tunc posset Episcopus eum absolvere, Sac. Conc. Trid. *sess. 24. ca. 6. de refor. Flor. loc. cit. tract. de casu reserv.*

Dico secundò, quòd licet ita sit de jure Sac. Cong. tamen hodie secus: nam nec Episcopi possunt absolvere ab hæresi occulta, vigore potestatis decreti Concilii, hoc enim revocavit Pius V. Gregor. 13. ita Navar. *ca. 27. nu. 272.* Sym. Covarr. & alii, & decl. Sac. Congr. in *manuscriptis meis, num. 486.*

Dico tertio, nec vigore diplomatum, vel Jubilæi possunt Confessarii ab hæresi occulta absolvere, quamvis in eis detur facultas absolventi ab omnibus casibus Sedi Apostolicæ reservatis, etiam in Bulla Cœnæ Domini, ita Cov. in *ca. alma mater, §. 11. nu. 15.* & Sym. de *cath. instit. tit. 3. nu. 2.*

Dico quarto, quòd Sor. *dist. 22. qu. 2. art. 3.* dicit posse Confessarios solvere hæreticum occultum in foro interiori, vigore Jubilæi, & diplomatis, ubi conceditur, prout dictum est dicto tertio, & non solum occultum hæreticum, verum & delatum, damnatum, & diffamatum, respicientem in eodem foro interiori, reservatam tamen auctoritate Inquisitoribus procedendi in foro exteriori, & ad idem Syl. *ver. excommunicatio septimo, casu vigesimo-primo*, & idem audivi à quibusdam Prælati fide dignis practicari à Reverendis Patribus Jesuitis, quod mihi videtur

detur satis probabile; nam nec Episcopis videtur ablata talis potestas per aliquam Bullam Papalem, nisi per declarationem Illustrissimorum Cardinalium, nec tempore Jubilæi, non videtur ablata confessariis talis auctoritas, ubi reperiuntur verba illa pugnantia, ut etiam in Bulla Cœnæ Domini, &c.

Dico quintò, ego crederem posse, exceptis hæreticis declaratis, & denunciatis, prout Sixtus V. in suo Jubilæo de mense Decembri 1589. & sanctissimus noster Clemens VIII. in eodem mense Decembri 1594. & dixi in dicta pract. pœnitent. capitulo decimoquinto, questione decima nona, & capitulo vigesimo secundo, questione quarta, licet etiam Catechis. Neapolit. folio 193. dicat omne privilegium concessum Episcopis, per dictum capitulum liceat, & omnia privilegia concessa Religiosis, esse revocata per id quod concernit Bulla Cœnæ Domini, & citat in suam sententiam Illustrissimum Cardinalem Franciscum Toletum. Ratio sua posset esse, quia in fine Bullæ Cœnæ Domini ponitur clausula illa generalis, videlicet non obstantibus quibuscunque privilegiis, &c.

Sed ad hoc respondetur, quòd per illa verba Bullæ generalia non videtur derogatum dicto decreto sac. Concilii. quia decreto Concilii non derogatur, nisi de eo fiat expressa mentio, nec sufficit clausula derogatoria generalis, prout Jo. de Selua tract. de beneficijs. quarta parte, questione septima, num. quarto, prout dicam in verb. pensio, &

Gomez in capitulo primo, de constitutio. num. 178. c. Secunda regula est, & in quest. quinta, columna secunda, reg. Cancell. & citat Bald. in l. humanum, C. de leg. & Arch. in d. ca. nam omnis constitutio conciliaris dicitur continere tacitam clausulam derogatoriam, & non dicitur ei derogari, nisi de illa fiat specialis mentio, & dicit quòd totus mundus est hujus sententiæ, & citat Fel. in c. nonnulli, de resc. facit quod notat eleganter Jas. in l. postquam, nu. 15. de pactis, ubi habet quod in generali derogatione non intelligitur derogatum privilegiis, & juri speciali, text. est in l. decurionibus, C. de silen. li. 12. Bal. in c. rinsi. quo tempore miles in uftibus feud. & in cap. Ecclesia sanctæ Mariæ, col. 4: de const. & in cap. cum ordinem, & ibi bonus text. de resor. col. penult. sed ciliceat, sac. Conc. Trid. sess. 24. quod est c. 6: de resor. est quoddam jus speciale concessum Episcopis: ergo ei non intelligitur derogatum, nisi de eo expressa fiat mentio.

Dico sextò, cum casus talis accideret tempore Jubilæi, Confessarius debet consulere Episcopum, & ille consulere peritiores in hoc genere, si in hac materia non esset versatus, quia est morbus iste maximè contagiosus, Sym. loc. c. titulo decimo-tertio, n. vigesimo secundo, & tit. 25. num. quarto. idem censendū est de aliis hujus pessimæ farinae, prout in praxi mea pœn: eod. loc. q. 7.

Dico septimò, quòd hoc potest etiam probari à sufficienti partium enumeratione. nam casus iste hæreseos, vel est reservatus summo Pontifici in corpore
Juris

Juris Canonici, vel in Bulla Cœnæ Domini continentur omnia prædicta; ergo possunt Confessarii vigore diplomatum, & Episcopus per capitulum liceat. nam Nav. capitulo decimo, de pœnit. & remissione, num. tertio, dicit omnes casus Bullæ Cœnæ Domini includi in dicto capitulo liceat, ad motiva verò Sym. respondetur, quòd id non videtur apertè tenere, circa dictum capitulum liceat, sed dicit: *Sunt autem, qui putant, decretum illud abrogatum esse verbis generalibus Bullæ Cœnæ Domini, sed circa tubileum, & diplomata, id negat apertè, ex quo sumpsit Cat. Neap. folio 193. & Navar. in Manual. loquitur vigore diplomatum, & Jubilæorum, id non licere, idem Cov. sacra verò Congregatio, declar. 434. in meis, censuit in hæc verba: Episcopus, nec Inquisitor, possunt absolvere ab hæresi hæreticum hominem, neque in foro conscientia, licet hæc facultas à Concilio Tridentino tradita sit Episcopis; quibus omnibus responderi posse arbitror, quando non acciderit casus necessarius, non dico periculum, vel articulum mortis, quia in hoc nulli dubitant, ut patet vulgaribus. & ita habetur ex Nav. consilio primo, numero 88. de constit. & consilio 11. nu. 1. & 2. de privileg.*

Nonò quæritur, an idem possit Vicarius Generalis Episcopi, supposito quòd ad hoc habeat specialem auctoritatem?

Respondetur, prout inferius in capit. Vicarius, dub. primo, & Nav. consilio primo, numero 88. de const. nempe idem

judicium esse faciendum, quod dictum est de Episcopo.

Decimò quæritur, quid agendum est, quando Confessarius invenerit in confessione aliquem esse maleficum, strigimagum, necromanticum, vel pœnitentem ferè aliquem talem esse hæreticum, vel ipsum pœnitentem esse hæreticum, vel legisse libros hæreticorum, vel interdictum, vel divinatore, ariolum, schismaticum, vel fautores, & receptores hæreticorum, vel similibus personarum.

Respondetur brevitate causa, quòd de his omnibus videndum est in dicta mea praxi pœnitent. cap. 22. q. 4. §. 6, 7, 8, 20, 21, 22, 23, & deinceps.

Undecimò quæritur, si quis animo adimplendi omnia contenta in Jubilæo, quod intendit lucrari illa hebdomada, in qua fit omnibus communiter, & decrevit feria quarta, sexta, & Sabato jejunare, & præstare reliqua, die Lunæ, & Martis ejusdem septimanæ confitetur peccata sua, etiam reservata, etiam censuras Papæ reservatas, etiam in Bulla Cœnæ Domini, à quibus omnibus obtinuit absolutionem, & fortassis commutationem votorum, si postea iste non jejunabit, nec adimplebit quæ adimplenda erant in dicto Jubilæo, an teneat absolutio, & commutatio? Respondetur, quòd sic, sed non lucrabitur gratiam Jubilæi; secus verò, si quando confitebatur, non habebat animum adimplendi ea. Ratio est, quia absolutio semel habita, simpliciter tenet, ratio rationis est, quia forma id efficit, quod significat Sot. quarta sentent.

sentent. distinct. decima-quarta, questione
1. art. 3. Navar. consilio 12. de penitent.
& remiss.

Duodecimò quæritur, an Episcopus
possit confiteri peccata sua Sacerdoti
non approbato ab Ordinario?

Respondetur, quod sic, quia Conci-
lium solùm loquitur de Sacerdote vo-
lente audire confessionem seclularium,
& Episcopus cum dicatur esse in statu
perfectionis, & sit in gradu majori, &
digniori, quàm regulares, & regulares
ipsi possunt confiteri Sacerdoti non
approbato ab Ordinario, prout patet
in Concilio Tridentino, sessio. vigesima-
tertia, capit. decimoquinto de reformat.
ubi solùm excipit seculares, & dixi in
praxi mea penitent. capitulo decimoquin-
to, quest. secunda, conclusione quarta, &
questione vigesima. & Nav. in capitulo
placuit, numero 52. de penitent. distinct.
sexta, tamen hoc fallit, quando Epi-
scopus vellet confiteri, tempore Jubi-
læi, quia tunc expressè dicitur, ut con-
fiteatur peccata sua Sacerdoti appro-
bato ab Ordinario, Nav. consilio deci-
mo secundo de privileg. licet Apostilla ibi
videatur dicere oppositum circa pri-
mum dictum, tamen hoc est verius.

Tertiodecimò quæritur, quid agen-
dum est Confessario, vel Episcopo,
cum repererit, vel habuerit peniten-
tem, seu delinquentem irretitum ali-
qua censura ecclesiastica?

Respondetur primò, si excommuni-
catio est Episcopalis procurata ab ipso
Episcopo, & habita auctoritate Con-
fessarius absolvat eum, utens hac for-
ma: Auctoritate Domini nostri Iesu Chri-

Prax. Episc. Pars II.

sti, beatorum Apostolorum Petri, & Pauli,
& Reverendiss. Episcopi N. mihi commif-
sa, & tibi concessa in hac parte, absolvo te
in primis à vinculo, si est una, vel à vincu-
lis, si sunt plures, excommunicationis, vel
excommunicationum, quam, vel quas in-
venisti propter talem causam vel trans-
gressionem, & restituo te, &c. similiter
si excommunicatio esset Papalis, & es-
set occulta per dispositionem sacri
Conc. Trid. sess. 24. c. sexto, de reformat.
quia censentur etiam tunc Episcopi.

Dico secundò, si absolutio excom-
municationis esset facienda in eodem
foro interiori dependente ab exteriori,
de mandato Episcopi ei hoc com-
mittentis, tunc hæc servare debent, pri-
mum satisfactionem parti læsæ, si opus
esset, vel pignora, vel cautionem de sa-
tisfaciendo, secundum cum psalmo,
Miserere mei, tertium percutere hu-
meros, & alia, juxta notata per Nav.
cap. 26. n. 8.

Dico tertio, si absolutio excommu-
nicationis debet præstari in foro exte-
riori, tunc sunt hæc servanda, primùm,
satisfactio parti læsæ realiter, & cum
effectu si sit facienda, & penitens est
solvendo, vel cautio, vel pignora, pro-
ut supra, & potest pro ea pœna pecu-
niaria imponi, Sym. de Cath. instit. tit.
22. nu. 5. secundum, juramentum de
parendo mandatis Ecclesiæ, & de simi-
libus in posterum non patrandis: ter-
tium, Psalmum, Miserere mei, quar-
tum, percutere humeros, quintum, ea
quæ ponuntur in Pontificali, cap. cum
desiderat, cap. super eo, il 2. de sent. ex-
communic.

B

Dico

Dico quartò, quòd in utroque foro poterit uti alia forma, omiffa ifta: nec ficut in excommunicando non datur certa forma, ita nec in absolvendo. *Host. in sum. tit. de sent. excom. §. qualiter, n. 14. & §. in major. num. 14. Nav. c. 27: n. 12: initio, Cajet. in sum: absolutio, Apostil. Jo. And. in glid super eo: in ver: forma. & poterit uti verbo, absolvo te, relaxo, rebenedico, vel alio verbo simili, prout sup. q. 3. Flor. loc. cit: tract: de excom. art: 4: difficul. 9. Sextò debet fieri coram Notario, & testibus, ad hoc ut possit probari absolutio, quia excommunicatus semel, semper præsumitur talis, nisi appareat contrarium, vel longi temporis bona conversatio cum aliis personis, *Covar. in c. alma mater, r. p. §. 2. nu. 6. quando opus erit, cap: licet nobis, de sent: excom: gl. in c. proposuisti, de cler. excomm. si plura committerentur observanda in dicta absolutione, vel à Domino Papa, vel à sacra pœnitentia, vel à quocunque superiore, omnia sunt observanda, Nav. c. 27. nu. 272. ver: eodem die, usque ad finem, intellige essentialia, & quæ dantur pro forma, & licet in absolutione ab excommunicatione requirantur multa, si tamen omittentur, tenet absolutio, modò adfit verbum absolutorium, ut absolvo, relaxo, rebenedico, remitto, indulgeo, & similia. *Nav. cap. 1. num. 55: de pœnit. dist. 6. similiter si omittatur satisfactio, tenet absolutio, licet malè agat absolvens. Innoc. in c. cum ab Ecclesia, nu. 4. de offic. ordin. imò si excommunicatus confiteretur sua peccata, potest sepeliri in ecclesiastica sepultura, licet non satis-***

fecerit, *Bal. in Marg. Innoc. in ver. Sacerdos, qu. 2. hoc tamen intelligi quando non esset solvendo, sed si possit, tunc debet, vel ipse cavere, vel hæredibus satisfacere, nam absolutio ab excommunicatione obtenta, ex falsa causa, valet, Covar. in c. alma mater, r. par: §. 11. num. 14.*

Quartodecimò, quaritur, utrum Episcopi possint pro absolutione à censuris ecclesiasticis aliquid accipere, vel exigere, & videtur quòd non, ut patet *Matt: c. 23: & Act: Apost: c. 8: & 4: Reg: cap: 5. & in toto tit: de sim. tamen oppositum est verius, quia pro prophetia poterat capi pecunia, Mich. cap: 3: & Num: 24. de Balaam, & Episcopi peccata subditorum delinquentium pecunia componebant, ut patet in c: presbyteri, de pœn. & in c: qui subdiaconum, 17: quæst: 4: & in cap: parochianos, de sentent. excom: & ibi gl: in ver: satisfaciant, Covar. lib: 2: cap: 10. num. 8: var: resol: & ita etiam Papa potest & bene accipere pro compositionibus dispensationum, ut optimè probat *Gom, tract. de brevibus, num. 24. & 25.**

Ad oppositò respondetur, quòd intelligitur pro manuum impositione, i. pro actu absolutionis, & dispensationis, quia id debet gratis dari, sed pro pœna, multa, pœnitentia, & satisfactione potest capi, quia est quid diversum ab actu absolutionis, & sic vidi praticari, & praticavi, & præsertim Beneventi 1590. Archiepiscopus accepit duo millia Ducatorum à quodam, qui interfecerat quendam presbyterum, & hoc fuit tota Roma sciente.

Deci-

Decimoquintò quæritur, an regulares per privilegium, quod Maremagnum vocant, habent facultatem absolvendi contentes à casibus Episcopis reservatis.

Respondetur negativè à fac. Congreg. in decl: 428. in meis, in hæc verba, *Regulares per privilegium quod Maremagnum vocatur, non habent facultatem absolvendi pœnitentes à casibus Episcopo reservatis, verùm hoc intellige juxta dicta superius quæst. 1.*

Decimo-sexto quæritur, an quis possit absolvi per procuratorem ab excommunicatione?

Respondetur ex Innoc: quòd non, in cap: cum desideret, & hoc regulariter, quia requiritur præsentia personæ, & solennitas, prout dictum est sup. q: 13: si tamen iusta causa subesset, possit per procuratorem absolutio præstari, Argum. cap. quanto, 2: q: 5: Paul. Rom. tr: de pens. cap: 8: num: 28, & 29. Cajet. in sum: in ver: excommunicatio, cap: 69. & Nav: cap: 29: n: 46. Sylv. ver. absolutio, 3: nu: 9: ver: quintum, quod non solum per procuratorem, sed per literas, & non solum per literas, & procuratorem, sed etiam in absentia, quoad formam animæ. Olim id licitum fuit, verùm nullo modo jam licet post decretum sacrosanctæ Congregationis sancti Officii tempore Clementis VIII. factum.

Decimo-septimò quæritur, si quis percusserit clericum cum lapide, & magna sanguinis effusione, sive livore, & macula, an mittendus sit Romam pro absolutione?

Respondetur, quòd sic, c. pervenit, de

sent. excom: nec excusat ætas, si excedat quatuordecim, nec patria potestas, si absque patris præjudicio potest adire Romam, nec paupertas, si potest ire mendicando, modò aliàs fuerit solitus mendicare: secus si non erat solitus, quia tunc posset Episcopus, Nav. conf. 24: de sent: excom.

Decimo-octavo quæritur, an Episcopus per d. cap. liceat, possit absolvere, non solum à casibus Papalibus, sed etiam à contentis in Bulla Cœnæ Domini?

Respondetur affirmativè, Nav. conf: 10: num: 3: ver: ad secundum, de privil: exceptis derogatis, quem esse casum hæresis ibi dicit, hoc intellige juxta dicta superius, quæst. 8.

Decimononò quæritur, si quis fuerit excommunicatus propter debitum descendens ex delicto, vel ex contractu, & propè moriturus, si absolvatur à Parrocho, an possit sepeliri in loco sacro?

Respondetur, quòd sic, modò hæreses prius caveant (ad quod possunt cogi) de solvendo debitum, & Parochus potest hæc testificari, Nav. conf. 4. de sepul. & tactum est superius, quæst. 13. in fin.

Vigesimò quæritur, an absolutio data ab Episcopo ordinatore, de qua habetur in prin. ordinat. in pontific. proficit in illo actu ordimandis innodatis etiam, & non subiectis ipsi ordinanti?

Respondetur, quòd sic, Nav. conf. 50. nu. 1. de sent. excom.

Vigesimoprimum, absolutio ad cautelam à quo, quando, à quo ordine dari possit, vide præter alios Covar. in c. alma mater, 1. par. col: pen: & ultima.